T079 BL IX (44) 1451 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Tỳ Nại Da Tạp Sự Q5

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
TAÏP SÖÏ
QUYEÅN 5

- Nhieáp tuïng thöù saùu (tt): Duyeân khôûi taïi thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù coù Bí-soâ ñöôïc cuùng nhieàu meàn næ daøy, muoán may thaønh y caét roïc ñeå thoï trì neân caàm meàn naøy vaø dao keùo ñeán döôùi moät taøng caây ñeå caét roïc. Phaät ñi ñeán thaày lieàn hoûi Bí-soâ muoán laøm gì, ñaùp: “Theá toân baûo Bí-soâ neân thoï trì ba y caét roïc, con coù nhieàu meàn næ daøy neân muoán may thaønh ba y caét roïc”. Phaät do vieäc naøy ñuû lôøi khen ngôïi giôùi vaø ngöôøi trì giôùi roài baûo caùc Bí-soâ: “coù naêm loaïi khoâng neân caét roïc, ñoù laø taát caû loaïi khaên choaøng, thaûm loâng daøi, thaûm loâng ngaén, meàn næ daøy vaø vaät vuïn vaët. Neáu ai ñem caét roïc thì phaïm toäi Vieät phaùp”. Duyeân xöù nhö treân, luùc ñoù coù Bí-soâ khaùch vì coù vieäc phaûi ñi gaáp neân queân khoâng mang theo Ni-sö-ñaøn, ñeán trôøi toái gheù vaøo moät ngoâi chuøa, vò tri söï baûo thoï laáy ngoïa cuï, ñaùp: “toâi queân khoâng mang theo Ni- sö-ñaøn, bieát laáy gì loùt treân neäm”, tri söï noùi: “neáu vaäy thoï thoï laáy giuôøng ñôn”. Bí-soâ thoï giöôøng ñôn naèm nguû, ban ñeâm trôøi laïnh reùt, Bí-soâ chòu laïnh reùt suoát ñeâm neân bò bònh, baïch Phaät, Phaät noùi: “Bí-soâ khoâng mang theo Ni-sö-ñaøn thì khoâng ñöôïc ñi ra ngoaøi, ai laøm traùi thì phaïm toäi Vieät phaùp”. Sau ñoù, coù caùc Bí-soâ coù vieäc muoán ñeán thoân khaùc, chuøa khaùc trong thaønh, ñònh seõ trôû veà ngay trong ngaøy maø vaãn phaûi mang theo Ni-sö-ñaøn; Bí-soâ giaø bònh khoâng mang theo noåi neân sanh phieàn naõo, lieàn noùi vôùi caùc Bí-soâ: “toâi coù vieäc caàn phaûi ñi, ñònh seõ veà ngay neân khoâng muoán mang theo Ni-sö-ñaøn, nhöng Ñaïi sö khoâng cho, toâi phaûi laøm sao?”, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: “neáu caùc Bí-soâ coù vieäc muoán ñeán thoân khaùc, chuøa khaùc trong thaønh, ñònh seõ trôû veà ngay trong ngaøy thì khoâng caàn phaûi mang theo Ni-sö-ñaøn”. Sau ñoù laïi coù Bí-soâ coù vieäc caàn phaûi ñi, ñònh seõ veà ngay neân khoâng mang theo Ni-sö-ñaøn, khoâng

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 5 589

ngôø ñeán ñoù duyeân söï laïi keùo daøi ñeán toái, vì khoâng mang theo Ni-sö-ñaøn neân vò naøy phaûi trôû veà trong ñeâm ñoù vaø bò ñoäc truøng... giaëc cöôùp laøm haïi. Caùc Bí-soâ nghe bieát vieäc naøy lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: "neáu ñònh trôû veà ngay nhöng vì duyeân söï neân khoâng veà kòp thì neân nguû laïi ñeâm taïi ñoù, khoâng neân trôû veà trong ñeâm. Neân möôïn Ni-sö-ñaøn cuûa vò ñoàng phaïm haïnh nôi ñoù taïm duøng, möôïn ñöôïc thì toát, neáu khoâng ñöôïc thì neân laáy y baûy ñieàu xeáp laøm boán ñeå loùt naèm, thöùc nhieàu nguû ít cho ñeán saùng hoâm sau môùi trôû veà". Sau ñoù laïi coù Bí-soâ khi möôïn Ni-sö-ñaøn cuûa ngöôøi khaùc laøm dô roài ñem traû laïi, Bí-soâ kia khoâng chòu nhaän, baïch Phaät, Phaät baûo neân giaët saïch roài môùi traû. Bí-soâ giaët saïch roài ñem traû nhöng Bí-soâ kia vaãn khoâng chòu nhaän, baïch Phaät, Phaät noùi: "neân y theo giaù maø ñeàn traû hoaëc taï loãi ñöøng ñeå giaän traùch". Luùc ñoù Phaät cheá Bí-soâ xuaát giôùi khoâng ñöôïc lìa ba y, coù caùc Bí-soâ coù vieäc muoán ñeán thoân khaùc, chuøa khaùc trong thaønh, ñònh seõ trôû veà ngay trong ngaøy nhöng vaãn phaûi mang theo ba y; Bí-soâ giaø bònh khoâng mang theo noåi neân sanh phieàn naõo, lieàn noùi vôùi caùc Bí-soâ: "toâi coù vieäc caàn phaûi ñi, ñònh seõ veà ngay neân khoâng muoán mang theo ba y, nhöng Ñaïi sö khoâng cho, toâi phaûi laøm sao?", caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: "neáu caùc Bí-soâ coù vieäc muoán ñeán thoân khaùc, chuøa khaùc trong thaønh, ñònh seõ trôû veà ngay trong ngaøy thì khoâng caàn phaûi mang theo ba y". Sau ñoù laïi coù Bí-soâ coù vieäc caàn phaûi ñi, ñònh seõ veà ngay neân khoâng mang theo ba y, khoâng ngôø ñeán ñoù duyeân söï laïi keùo daøi ñeán toái, vì khoâng mang theo ba y neân vò naøy phaûi trôû veà trong ñeâm ñoù vaø bò ñoäc truøng ... giaëc cöôùp laøm haïi. Caùc Bí-soâ nghe bieát vieäc naøy lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: "neáu ñònh trôû veà ngay nhöng vì duyeân söï neân khoâng veà kòp thì neân nguû laïi ñeâm taïi ñoù, khoâng neân trôû veà trong ñeâm. Neân möôïn y cuûa vò ñoàng phaïm haïnh nôi ñoù taïm thoï trì, saùng hoâm sau xaû roài traû laïi ". Luùc ñoù caùc Bí-soâ khoâng bieát taïm thoï trì nhö theá naøo, Phaät baûo: "y ñaõ thoï trì tröôùc neân taâm nieäm xaû roài môùi thoï trì y môùi. Coù saùu phaùp taâm nieäm : moät laø tröôûng tònh, hai laø tuøy yù, ba laø thoï trì y, boán laø xaû ba y, naêm laø phaân bieät y dö, saùu laø xaû bieät thænh". Luùc ñoù coù Bí-soâ ñöôïc y, khoâng raûnh ñeå caét may giaët nhuoäm, Phaät baûo neáu khoâng ñuû duyeân ñeå caét may giaët nhuoäm thì neân tính ra giaù cuûa vaûi chöa nhuoäm ñuû ñeå saém ba y thoï trì, cho ñeán y vaät cuûa theá tuïc, muôïn duøng thoï trì thì khoâng phaïm. Laïi coù Bí-soâ ñeán nôi khaùc nguû ñeâm khoâng mang theo Ni-sö-ñaøn, cho laø ñaõ phaïm toäi lìa y, baïch Phaät, Phaät noùi: "ta cheá khoâng ñöôïc lìa ba y nguû ñeâm, khoâng cheá lìa Ni-sö-ñaøn; nhöng Bí-soâ khoâng neân coá yù khoâng mang theo, neáu queân thì khoâng phaïm".

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 5 590

1. Nhieáp tuïng thöù baûy trong Bieät moân thöù nhaát: Caùi löôït nöôùc coù naêm, Cuøng aên chung moät baùt, Loä hình khi aên uoáng, Vieäc taém röûa neân bieát. Duyeân khôûi taïi thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù ôû phöông Nam coù hai Bí-soâ muoán ñeán thaønh Thaát-la-phieät ñeå yeát kieán Theá toân, nhöng caû hai ñeàu khoâng mang theo caùi löôït nöôùc. Treân ñöôøng ñi khaùt nöôùc, khi ñeán moät ao nöôùc, ngöôøi naøy baûo ngöôøi kia xem nöôùc coù truøng khoâng ñeå uoáng cho ñôû khaùt, nhìn thaáy nöôùc coù truøng neân hoï khoâng uoáng, cöù nhö theá ñi ñeán ba nôi, nôi naøo cuõng nhìn thaáy coù truøng, caû hai noùi vôùi nhau: "nöôùc ñeàu coù truøng, neáu uoáng thì haïi chuùng sanh, neáu khoâng uoáng thì cheát khaùt, chuùng ta phaûi laøm sao?", Bí-soâ nhoû noùi keä: "Traêm ngaøn caâu chi kieáp, Khoù ñöôïc gaëp Theá toân, Nay ta neân uoáng nöôùc, Ñeán ñaûnh leã Ñaïi sö". Bí-soâ lôùn noùi keä: "Nhö lai ñaïi bi thöông chuùng sanh, Dieät heát AÙi nhieãm cuûa ba coõi, Thoï trò caám giôùi trong phaùp naøy, Ta thaø chòu cheát, khoâng saùt sanh". Luùc ñoù Bí-soâ nhoû khoâng nhòn khaùt ñöôïc neân uoáng nöôùc coù truøng roài leân ñöôøng, Bí-soâ lôùn vì hoä truøng neân quyeát taâm khoâng uoáng nuôùc coù truøng, coá gaéng ngoài thaúng döôùi moät goác caây, trong luùc söùc chöa kieät queä heä taâm nôi vieäc thieän cho ñeán khi kieät queä môùi qua ñôøi. Do phöôùc löïc naøy neân ñöôïc sinh leân choã thaéng dieäu cuûa coõi trôøi Tam thaäp tam, taát caû höõu tình sanh leân coõi trôøi ñeàu khôûi ba nieäm: moät laø ta töø ñaâu sanh ñeán ñaây, hai laø nay ta ñang ôû ñaâu, ba laø ta do nghieäp duyeân gì. Vò thieân töû naøy lieàn nhôù bieát tieàn thaân mình laø ngöôøi, ñöôïc sanh leân coõi trôøi Tam thaäp tam laø nhôø toân troïng lôøi Phaät daïy. Thieân töû suy nghó: "neáu ta khoâng ñeán kính leã Theá toân tröôùc laø baát kính", nghó roài lieàn duøng chuoãi anh laïc trang nghieâm thaân, duøng y kích ñöïng ñaày caùc loaïi hoa trôøi nhö hoa Öu baùt la, Baùt ñaàu ma... qua ñaàu ñeâm ñeán choã Phaät, raûi hoa cuùng döôøng, ñaûnh leã roài ngoài moät beân nghe Phaät thuyeát dieäu phaùp. Thaân quang cuûa vò thieân töû naøy chieáu saùng khaép caû röøng Theä ña, Phaät quaùn bieát caên taùnh tuøy mieân cuûa thieân töû naøy, noùi phaùp Töù ñeá khieán cho ñöôïc khai ngoä vaø chöùng quaû Döï löu. Sau khi chöùng quaû, thieân töû baïch Phaät: "Theá toân, nhôø

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 5 591

Phaät khai ngoä khieán con ôû trong caùc naïn maø ñöôïc giaûi thoaùt, ñieàu naøy khoâng phaûi do cha meï... cho ñeán sa moân, Baø-la-moân coù theå laøm ñöôïc. Theá toân laø baäc ñaïi thieän tri thöùc ñaõ cöùu vôùt con ra khoûi ba coõi, ñaët ñeå con vaøo coõi trôøi ngöôøi, heát khoå sanh töû, ñöôïc ñaïo Nieát-baøn, laøm caïn bieån maùu, vöôït khoûi nuùi xöông, nuùi thaân kieán töø voâ thæ ñeán nay ñeáu bò phaù tan baèng chaøy trí Kim cang, chöùng ñöôïc Sô quaû. Nay con xin quy y Tam baûo, töø hoâm nay cho ñeán troïn ñôøi thoï trì naêm hoïc xöù, cuùi xin Theá toân chöùng bieát con laø OÂ-ba-saùch-ca", thieân töû lieàn cung kính noùi keä: "Con nöông nhôø Phaät löïc, Ñoùng bít ba ñöôøng aùc, Sanh coõi trôøi thaéng dieäu, Thuù höôùng coõi Nieát-baøn. Con nöông nhôø Theá toân, Neân ñöôïc thanh tònh nhaõn, Chöùng ñöôïc Chaân ñeá lyù. Phaät vöôït treân trôøi ngöôøi, Thoaùt khoûi giaø bònh cheát, Khoù

gaëp trong bieån Höõu, Nay gaëp ñöôïc chöùng quaû. Con vôùi thaân trang nghieâm, Taâm tònh ñaûnh leã Phaät, Nhieãu beân phaûi töø oaùn, Nay trôû veà thieân cung". Noùi keä roài, thieân töû vui möøng nhö ngöôøi ñi buoân ñöôïc lôøi, nhö ngöôøi caøy ruoäng ñöôïc thu hoaïch, nhö ngöôøi ra traän ñöôïc thaéng, nhö ngöôøi bònh ñöôïc laønh, ñaûnh leã Phaät roài trôû veà thieân cung. Sau ñoù Bí-soâ nhoû ñeán thaønh Thaát-la-phieät, vaøo trong röøng Theä ña, caát y baùt, röûa chaân roài ñeán choã Phaät, ñaûnh leã roài ñöùng moät beân. Phaùp thöôøng cuûa Phaät laø khi coù khaùch Bí-soâ ñeán, Phaät an uûi roài hoûi Bí-soâ töø ñaâu ñeán, ñaùp laø töø phöông Nam ñeán, laïi hoûi haï an cö ôû ñaâu, ñaùp laø cuõng ôû phöông Nam, laïi hoûi ñi ñöôøng coù baïn khoâng, ñaùp laø coù, laïi hoûi ngöôøi baïn ñoù hieän nay ôû ñaâu, Bí-soâ lieàn keå laïi vieäc treân. Phaät nghe roài lieàn noùi keä: "Neáu khinh maïn giôùi ta, Thì gaëp ta laøm chi, Duø cho coù gaëp ta, Cuõng nhö laø khoâng gaëp. Bí-soâ kia gaëp ta, Do thoï trì tònh giôùi,

Thaày ngu si voâ trí, Khoâng theå thaät thaáy ta". Luùc ñoù Phaät vaïch baøy thöôïng y cho Bí-soâ naøy thaáy ngöïc mình roài noùi keä: "Thaày haõy nhìn thaân ta, Thaân do cha meï sanh, Saéc ví nhö vaøng roøng, Laø do nghieäp ñôøi tröôùc. Ai khoâng kính phaùp thaân, Thì khoâng thaät thaáy Phaät, Ai thaønh töïu phaùp thaân, Môùi thaät thaáy Maâu ni. Phaùp thaân ñöùng thöù nhaát, Saéc thaân ñöùng thöù hai, Ngöôøi trí thaáy bieát roõ, Neân kheùo hoä Thi la. Thôøi Phaät Ca-dieáp ba, Coù Bí-soâ phaïm giôùi, Vì toån laù Y la, Hieän ñoïa trong loaøi roàng". Noùi keä roài Phaät suy nghó: "do Bí-soâ khoâng mang theo caùi löôït nöôùc neân coù loãi naøy", nghó roài lieàn baûo caùc Bí-soâ neân caát chöùa caùi löôït nöôùc. Luùc ñoù caùc Bí-soâ khoâng bieát caùi löôït nöôùc coù maáy loaïi, Phaät noùi: "coù naêm loaïi: 1. Caùi löôït nöôùc löôùi vuoâng: thoâng thöôøng duøng chöøng ba, hai hay moät thöôùc vaûi ñeå laøm caùi löôït nöôùc, neân laøm hai lôùp, vaûi neân daøy vaø mòn ñeå truøng khoâng loït qua ñöôïc, neáu vaûi thöa moûng thì khoâng neân duøng. 2. Phaùp bình töùc laø bình aâm döông. 3. Quaân trì: duøng vaûi bòt mieäng bình roài duøng daây coät nôi coå bình, nhuùng xuoáng nöôùc cho nöûa mieäng bình noåi leân, neáu chìm ngaäp mieäng bình thì nöôùc seõ khoâng vaøo trong bình, chôø nöôùc vaøo ñaày bình môùi laáy ra khoûi nöôùc, vaãn phaûi xem kyõ coù truøng hay khoâng. 4. Chöôùc-thuûy-la: caùi löôït nöôùc löôùi troøn, hình thöùc tuy khaùc nhöng yù hoä truøng laø gioáng nhau. 5. Y-giaùc-la: khoâng phaûi cheùo y ca-sa, maø laø mieáng vaûi vuoâng chöøng moät khuyûu tay bòt, coät vaøo mieäng bình ñeå löôït laáy nöôùc khi caàn". Duyeân khôûi taïi thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù coù hai Bí-soâ tröôùc ñaõ

coù hieàm khích, nay laøm baïn cuøng du haønh trong nhaân gian. Moät ngöôøi coù caùi löôït nöôùc, moät ngöôøi khoâng coù; ngöôøi coù laáy ra duøng ñeå löôït nöôùc, ngöôøi khoâng coù hoûi möôïn, ngöôøi kia khoâng cho möôïn neân coâng vieäc cuûa

ngöôøi naøy bò trôû ngaïi. Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: “neáu tröôùc ñaõ coù hieàm khích thì khoâng neân cuøng du haønh, neáu gaëp duyeân phaûi ñi chung thì neân saùm taï nhau roài môùi ñi chung”. Duyeân xöù nhö treân, luùc ñoù coù hai Bí-soâ cuøng du haønh, moät ngöôøi coù caùi löôït nöôùc, moät ngöôøi khoâng coù. Ngöôøi khoâng coù hoûi: “thaày coù mang theo caùi löôït nöôùc khoâng?”, ñaùp laø coù, ngöôøi naøy nghe roài laïi khoâng hoûi ngöôøi kia coù cho möôïn duøng hay khoâng. Sau ñoù ngöôøi kia löôït laáy nöôùc uoáng, ngöôøi naøy hoûi möôïn, ngöôøi kia khoâng cho möôïn vaø noùi: “thaày chæ hoûi toâi coù mang caùi löôït nöôùc hay khoâng chöù khoâng hoûi möôïn duøng, nay laïi hoûi möôïn thì thaät laø baát kính neân toâi khoâng cho”, do duyeân naøy neân coâng vieäc bò trôû ngaïi nhö treân. Phaät noùi: “khi caùc Bí-soâ muoán ñi ñaâu neáu khoâng coù caùi löôït nöôùc thì neân hoûi ñoàng baïn coù mang theo caùi löôït nöôùc hay khoâng, neáu ñaùp laø coù thì neân hoûi cho toâi duøng chung ñöôïc khoâng, neáu ñaùp laø ñöôïc thì môùi cuøng ñi chung, neáu ñaùp khoâng ñöôïc thì khoâng neân cuøng ñi chung”. Duyeân xöù nhö treân, luùc ñoù coù hai Bí-soâ cuøng du haønh, moät ngöôøi coù caùi löôït nöôùc, moät ngöôøi khoâng coù. Ngöôøi khoâng coù hoûi: “thaày coù mang theo caùi löôït nöôùc khoâng?”, ñaùp laø coù, laïi hoûi cho toâi duøng chung ñöôïc khoâng, ñaùp laø ñöôïc neân caû hai cuøng ñi chung. Treân ñöôøng ñi boãng gaëp ñoaøn thöông buoân, ngöôøi coù mang theo caùi löôït nöôùc coù vieäc neân theo caùc thöông nhaân trôû veà, ngöôøi khoâng coù caùi löôït nöôùc lieàn noùi: “tröôùc ñaây thaày coù höùa cho toâi duøng chung caùi löôït nöôùc, nay thaày trôû veà haõy ñöa noù cho toâi”, ñaùp: “toâi höùa cho thaày duøng chung nhöng khoâng noùi laø ñeå laïi cho thaày duøng”. Do duyeân naøy neân coâng vieäc bò trôû ngaïi nhö treân. Phaät noùi: “khi caùc Bí-soâ muoán ñi ñaâu neáu khoâng coù caùi löôït nöôùc thì neân hoûi ñoàng baïn coù mang theo caùi löôït nöôùc hay khoâng, neáu ñaùp laø coù thì neân hoûi cho toâi duøng chung ñöôïc khoâng, neáu ñaùp laø ñöôïc thì neân hoûi neáu thaày coù vieäc phaûi trôû veà thì coù theå ñeå laïi caùi löôït nöôùc cho toâi möôïn duøng hay khoâng; neáu baèng loøng thì toát, neáu khoâng baèng loøng thì khoâng neân cuøn ñi chung”. Toân giaû Öu-ba-ly baïch Phaät: “Theá toân, neáu khoâng mang theo caùi löôït nöôùc thì coù ñöôïc ñi ñeán thoân khaùc hay chuøa khaùc hay khoâng?”, Phaät noùi: “khoâng ñöôïc, neáu bieát ñeán nôi ñoù coù theå caàu ñöôïc caùi löôït nöôùc, khoâng laøm trôû ngaïi coâng vieäc thì khoâng phaïm”; laïi hoûi: “hai ngöôøi chæ coù moät caùi löôït nöôùc thì coù ñöôïc du haønh hay khoâng?”, Phaät noùi: “neáu khoâng laøm trôû ngaïi coâng vieäc thì ñöôïc”; laïi hoûi: “neáu nhieàu ngöôøi

cho ñeán ñaïi chuùng chæ coù moät caùi löôït nöôùc thì coù ñöôïc du haønh hay khoâng?”, Phaät noùi nhö treân, laïi hoûi: “neáu khoâng coù caùi löôït nöôùc thì coù neân ñi laïi treân bôø soâng hay khoâng?”, Phaät noùi: “neáu nöôùc chaûy xieát, khoâng coù doøng nöôùc khaùc chaûy vaøo thì caùch naêm daëm neân xem nöôùc roài môùi duøng; neáu coù doøng nöôùc khaùc chaûy vaøo thì khi duøng nöôùc cuõng phaûi xem kyõ; neáu nöôùc soâng khoâng chaûy xieát thì tuøy choã neân xem kyõ”;

laïi hoûi: “khi xem nöôùc, neân xem trong phaïm vi bao nhieâu?”, ñaùp laø chöøng moät taàm laïi hoûi: “neáu khoâng xem nöôùc cuõng khoâng löôït thì nöôùc ñoù coù ñöôïc duøng hay khoâng?”, ñaùp laø khoâng ñöôïc, neáu duøng thì phaïm; laïi hoûi: “nöôùc ñaõ löôït roài maø khoâng xem laïi thì coù ñöôïc duøng hay khoâng?”, ñaùp laø khoâng ñöôïc; laïi hoûi: “nöôùc khoâng löôït nhöng coù xem kyõ thì coù ñöôïc duøng hay khoâng?”, Phaät noùi: “neáu xem kyõ thaáy khoâng truøng thì ñöôïc tuøy yù duøng”; laïi hoûi: “nöôùc ñaõ löôït vaø xem kyõ thì coù ñöôïc duøng hay khoâng?”, ñaùp laø khoâng truøng thì ñöôïc duøng. Phaät baûo Öu-ba-ly: “coù naêm loaïi nöôùc saïch (tònh thuûy): 1. Taêng giaø tònh thuûy: ñaïi chuùng sai moät Bí-soâ xem nöôùc, khi vò naøy ñang nhö phaùp xem kyõ nöôùc, moät Bí-soâ khaùc ñeán noùi: “nöôùc naøy Taêng ñaõ löôït saïch roài” thì uoáng duøng khoâng phaïm. 2. Bieät nhaân tònh thuûy: neáu bieát Bí-soâ kia ñoái vôùi giôùi, kieán, oai nghi, chaùnh maïng ñeàu thanh tònh thì duøng nöôùc cuûa vò aáy khoâng phaïm. 3. Löï la tònh thuûy: duøng caùi löôït nöôùc ñeå löôït nöôùc, khoâng coù truøng loït qua, ñöôïc duøng khoâng phaïm. 4. Duõng tuyeàn tònh thuûy: ngay choã nöôùc suoái phun ra thì khoâng coù truøng. 5. Tænh thuûy tònh thuûy: khi muùc nöôùc gieáng leân xem thaáy trong saïch khoâng coù truøng, ñeå ñeán saùng hoâm sau ñöôïc tuøy yù laáy duøng”. Luùc ñoù coù Bí-soâ do chaêm chuù xem nöôùc coù truøng hay khoâng neân maét bò loaïn thò, Phaät baûo khoâng neân nhìn quaù laâu, chæ neân baèng khoaûng thôøi gian xe saùu con boø chôû tre quay trôû laïi, trong khoaûng thôøi gian taâm tònh trôû laïi ñeå xem nöôùc thì khoâng phaïm. Duyeân khôûi taïi thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù coù caùc cö só tònh tín mang caùc khí cuï ñöïng thöùc aên ñeán cuùng cho caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ khoâng thoï neân caùc cö só noùi: “khi Phaät chöa ra ñôøi, chuùng toâi xem ngoaïi ñaïo laø choã tu phöôùc; nay Phaät ra ñôøi, chuùng toâi xem caùc vò laø ñaïi phöôùc ñieàn. Vì sao caùc vò khoâng thoï vaät cuûa chuùng toâi cuùng, haù khoâng phaûi khieán chuùng toâi boû tö löông toát thuù höôùng cho ñôøi sau hay sao?”, Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: “vì ñaïi chuùng neân thoï”, Bí-soâ vaâng lôøi Phaät daïy thoï roài ñem caát vaøo trong kho, thoï thöïc vaãn baèng baùt nhö cuõ, thí chuû thaáy roài

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 5 595

lieàn hoûi: “nhöõng khí cuï ñöïng thöùc aên ñaõ cuùng tröôùc ñaây vì sao khoâng duøng?”, ñaùp laø ñaõ caát vaøo trong kho, thí chuû noùi: “Thaùnh giaû, khoâng leõ trong nhaø toâi khoâng coù kho ñeå caát chöùa hay sao, chuùng toâi daâng cuùng laø muoán caùc thaày thoï duïng; nay thaày ñem caát vaøo trong kho thì chuùng toâi chæ ñöôïc phöôùc boá thí maø khoâng ñöôïc phöôùc thoï duïng”, Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: “vaät cuûa thí chuû cuùng neân thoï duïng”, Bí-soâ vaâng lôøi Phaät daïy thoï duïng. Sau ñoù laïi coù thí chuû daâng cuùng caùi maâm ñoàng lôùn, Bí-soâ giaø ñöôïc maâm ñoàng naøy haèng ngay lau chuøi neân cöïc khoå, Phaät baûo: “neân cöû ngöôøi caát giöõ khí vaät vaø lau chuøi”. Luùc ñoù caùc Bí-soâ khoâng choïn ngöôøi ñeå sai laøm vieäc naøy neân khieán caùc khí vaät hö hoaïi, Phaät baûo: “ngöôøi coù ñuû naêm phaùp neáu chöa sai thì khoâng neân sai, neáu ñaõ sai roài thì khoâng cho laøm, ñoù laø: tuøy AÙi, tuøy saân, tuøy sôï, tuøy si, khoâng nhôù ñaõ laøm hay chöa laøm.

Ngöôïc vôùi naêm phaùp treân thì neáu chöa sai neân sai, neáu ñaõ sai roài thì neân baûo laøm. Taùc phaùp sai nhö sau : traûi toøa, ñaùnh kieàn chuøy, nhoùm Taêng; Taêng nhoùm roài neân hoûi trong chuùng: “Bí-soâ teân --- coù theå laøm ngöôøi caát giöõ khí vaät cho Taêng hay khoâng?”, neáu ngöôøi naøy ñaùp laø coù theå thì moät Bí-soâ trong Taêng neân taùc baïch yeát ma nhö sau: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe, Bí-soâ teân ---- hoan hæ laøm ngöôøi caát giöõ khí vaät cho Taêng. Neáu taêng giaø ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng giaø neân chaáp thuaän, Taêng nay sai Bí-soâ ---- laøm ngöôøi caát giöõ khí vaät cho Taêng. Baïch nhö vaäy. Luùc ñoù coù Bí-soâ ñöôïc khí vaät, sau khi duøng xong ñem khí vaät dô naøy ñöa cho ngöôøi coi giöõ khí vaät, Phaät baûo neân ñöa cho moân nhaân ñeä töû röûa saïch. Sau ñoù coù Bí-soâ khoâng coù ñeä töû neân töï chuøi röûa, Phaät baûo neân ñöa cho ngöôøi caát giöõ khí vaät chuøi röûa, neáu ñeä töû khoâng bieát caùch chuøi röûa cuõng neân ñöùa cho ngöôøi caát giöõ khí vaät laøm. Duyeân khôûi taïi thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù Luïc chuùng Bí-soâ cuøng aên chung trong moät baùt, cuøng ñöa tay vaøo trong baùt roài cuøng ruùt tay ra neân baùt bò keùo theo leân. Hoï beøn noùi vôùi nhau: “haõy nhìn xem baùt ñen naøy ñang hieän thaàn thoâng”, khi hoï ruùt tay ra khoûi baùt thì baùt rôi xuoáng beå. Thaáy baùt beå, hoï cuøng cöôøi lôùn, Bí-soâ khaùc thaáy roài lieàn traùch: “caùc thaày cuøng laøm vieäc sai traùi nhö vaäy, ñaùng leõ phaûi xaáu hoå, ngöôïc laïi coøn cöôøi lôùn nöõa”, Luïc chuùng Bí-soâ noùi: “chuùng ta laøm vieäc gì, uoáng röôïu hay laø aên haønh toûi?”, ñaùp: “vieäc ñoù khoâng bao laâu nöõa cuõng seõ laøm”, Luïc chuùng Bí-soâ noùi: “baùt tuy beå nhö khoâng leõ thôï goám ñeàu cheát heát, ñaát seùt cuõng khoâng coøn hay sao; ta seõ baûo hoï laøm caùi khaùc thì coù loãi gì?”, Bí-soâ nghe roài lieàn im laëng, baïch Phaät, Phaät noùi: “do aên chung moät baùt neân coù loãi naøy, töø nay khoâng ñöôïc cuøng moät choã aên chung moät baùt,

ai laøm traùi thì phaïm toäi Vieät phaùp”. Sau ñoù coù caùc Bí-soâ thaùp tuøng theo ñoaøn thöông buoân, khi caùc thöông nhaân cuøng aên chung moät choã, caùc Bí-soâ cuõng aên nhöng vì ít vaät ñöïng neân khoâng daùm aên chung, chôø hoï aên xong môùi aên thì treã giôø, khoâng theo kòp hoï rôùt laïi phía sau neân gaëp giaëc cöôùp. Caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: “neáu ñang treân ñöôøng ñi, khoâng tìm ñöôïc vaät ñöïng thì nhieàu ngöôøi coù theå cuøng aên chung moät vaät ñöïng, ñôïi ngöôøi naøy ñöa tay leân, ngöôøi kia môùi ñöa tay xuoáng, khoâng ñöôïc ñoàng thôøi ñöa leân hay ñöa xuoáng”. Sau ñoù laïi coù Caàu tòch khoâng daùm aên chung vôùi Bí-soâ neân sinh loãi gioáng nhö treân, Phaät baûo Bí-soâ thoï laáy thöùc aên tröôùc, tay caàm vaät ñöïng roài môùi cuøng aên chung moät choã. Gaëp luùc ñi chung vôùi tònh nhaân, vieäc cuõng gioáng nhö vôùi Caàu tòch, Phaät baûo vaét côm thaønh töøng naém chuyeàn ñöa cho tònh nhaân aên. Laïi coù Bí-soâ trôû veà queâ quaùn, thaân toäc noùi: “xa caùch ñaõ laâu, nay môùi gaëp nhau neân ngoài aên chung maâm”, Bí-soâ noùi: “caùc vò laø theá tuïc, toâi laø ngöôøi xuaát gia khoâng theå aên chung maâm”, thaân toäc nghe roài buoàn khoùc, Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: “bieát hoï aân caàn

môøi thì neân cuøng aên chung ôû choã khuaát ñeå khoâng chieâu laáy cô hieàm. Bí-soâ thoï laáy thöùc aên tröôùc roài tay ñuïng vaøo maâm thì cuøng ngoài aên khoâng loãi". Duyeân khôûi taïi thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù Luïc chuùng Bí-soâ chæ maëc quaàn ngoài aên, ngöôøi tuïc thaáy lieàn hoûi laø ai ñang aên, coù ngöôøi ñaùp laø Sa moân Thích töû, theá tuïc lieàn hieàm traùch: "giaùo chuû cuûa hoï gìn loøng hoå theïn, vì sao ñeä töû laïi laøm vieäc khoâng bieát hoå theïn nhö theá". Caùc Bí- soâ nghe bieát vieäc naøy lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: "do chæ maëc quaàn ngoài aên neân coù loãi naøy, töø nay Bí-soâ khoâng ñöôïc chæ maëc quaàn ngoài aên. Ai laøm traùi tì phaïm toäi Vieät phaùp". Sau ñoù coù Bí-soâ giaø bònh söùc yeáu, khi aên khoâng theå ñaép theâm y, Phaät baûo neân maëc y Taêng khöôùc kyø thì khoâng phaïm. Laïi coù Bí-soâ bònh naëng khoâng theå maëc y Taêng khöôùc kyø, Phaät baûo: "neáu vaäy thì ñöôïc chæ maëc quaàn ngoài aên, nhöng neân ngoài aên ôû choã khuaát, chôù ñeå ngöôøi ngoaøi nhìn thaáy". Duyeân khôûi taïi thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù Luïc chuùng Bí-soâ loä hình taém trong soâng A thò la, theá tuïc thaáy lieàn hoûi laø ai taém, coù ngöôøi ñaùp laø ngoaïi ñaïo loõa hình, laïi coù ngöôøi ñaùp laø Sa moân Thích töû, theá tuïc lieàn hieàm traùch: "giaùo chuû cuûa hoï gìn loøng hoå theïn, vì sao ñeä töû laïi laøm vieäc khoâng bieát hoå theïn nhö theá". Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: "do loä hình taém neân coù loãi naøy, töø nay caùc Bí-soâ neân caát chöùa quaàn taém, khoâng ñöôïc loä hình taém. Ai laøm traùi thì phaïm toäi Vieät phaùp". Sau ñoù coù Bí-soâ may quaàn taém hai lôùp, Phaät noùi: "sôï coù truøng chui vaøo beân trong neân khoâng ñöôïc duøng; neáu ai chæ coù quaàn taém keùp, khoâng coù quaàn ñôn thì neân xem

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 5 597

kyõ nöôùc khoâng truøng môùi ñöôïc taém". Luùc ñoù coù Bí-soâ thoï trì ba y, sôï traùi phaùp neân khoâng may quaàn taém, Phaät baûo neân thoï trì roài caát chöùa duøng; laïi coù ngöôøi ngheøo khoâng may ñöôïc quaàn taém, Phaät noùi: "neáu khoâng theå coù ñöôïc thì neân duøng daây coät laù caây ñeå che phía tröôùc vaø phía sau roài taém nôi choã khuaát, chôù ñeå ngöôøi khaùc nhìn thaáy thì khoâng phaïm". Luùc ñoù Bí-soâ taém xong, sôï trong quaàn taém coù truøng neân khoâng vaét quaàn raùo nöôùc ; Phaät baûo: "quaàn ñôn moät lôùp thì khoâng coù truøng baùm vaøo, nhöng khi vaét raùo neân giuõ, neáu coù truøng baùm cuõng seõ vaêng ra". 8. Nhieáp tuïng thöù taùm trong Bieät moân thöù nhaát: Ñaäu moïc nôi ñaát dô, OÙi thöùc aên, ñoøi hoûi, Khoâng ñöôïc duøng ñoà ñoàng, Ñöôïc ñöïng muoái ... khoâng phaïm. Duyeân khôûi taïi thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù Bí-soâ Hieät-ly-baït ñeå taùnh ña nghi, moät hoâm vaøo trong nhaø xí nhìn thaáy moät haït ñaäu moïc laù lieàn cho laø mình laøm toån haïi sanh chuûng (haït gioáng soáng). Thôøi gian sau, trong Taêng laøm nhieàu baùnh ñaäu xanh, Bí-soâ naøy khoâng daùm aên, caùc ñeä töû hæ nguyeân do, lieàn keå laïi vieäc ñaõ thaáy tröôùc kia, caùc ñeä töû nghe roài cuõng khoâng daùm aên vaø ñem vieäc naøy keå laïi cho ngöôøi khaùc nghe, khoâng bao laâu sau lan truyeàn khaép trong chuùng neân ñaïi chuùng cuõng khoâng daùm aên. Caùc Bí-soâ nghe bieát vieäc naøy lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: "trong caùc loaïi ñaäu coù haït

duø naáu laâu vaãn khoâng chín neân moïc laïi, loaïi ñaäu ñaõ naáu qua thì aên khoâng loãi”. Duyeân xöù nhö treân, luùc ñoù toân giaû Öu-ba-ly hoûi Phaät: “caây moïc treân ñaát khoâng saïch, raùi ruïng treân ñaát khoâng saïch thì coù ñöôïc aên hay khoâng?”, Phaät noùi khoâng ñöôïc, laïi hoûi: “caây moïc treân ñaát khoâng saïch, traùi ruïng treân ñaát saïch thì coù ñöôïc aên hay khoâng?”, Phaät noùi ñöôïc aên, laïi hoûi: “caây moïc treân ñaát saïch, traùi ruïng treân ñaát khoâng saïch thì coù ñöôïc aên hay khoâng?”, Phaät noùi neáu khoâng ñeå caùch ñeâm thì ñöôïc aên, laïi hoûi: “caây moïc treân ñaát saïch, traùi ruïng treân ñaát saïch thì coù ñöôïc aên hay khoâng?”, Phaät noùi ñöôïc aên. Duyeân xöù nhö treân, luùc ñoù coù moät Baø-la-moân ñöùng ñaàu veà daïy hoïc ñöôïc cuùng moät con boø ñöïc, nhieàu laàn sau ñoù ñeàu ñöôïc cuùng boø ñöïc, soá boø nhieàu neân trôû thaønh baày. Baø-la-moân naøy cho con boø ñöïc ñaàu tieân laø ñieàm laønh neân khoâng gieát noù vaø ñeå noù ñöôïc töï do. Thôøi gian sau noù giaø yeáu, moät hoâm vì khaát neân noù ñeán beân soâng uoáng nöôùc, khoâng may bò luùn xuoáng buøn khoâng theå leân ñöôïc. Luùc ñoù toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñi ngang qua nhìn thaáy, lieàn quaùn thaáy con boø naøy coù thieän caên vaø coù

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 5 598

duyeân vôùi mình neân keùo noù leân khoûi buøn, laáy nöôùc röûa saïch roài cho noù aên coû uoáng nöôùc. Sau ñoù noùi cho noù nghe ba caâu phaùp: “hieàn thuû, caùc haønh voâ thöôøng, caùc phaùp voâ ngaõ, tòch dieät laø vui. Haõy khôûi taâm tònh tín nôi ta vaø nhaøm lìa coõi baøng sanh”, noùi roài boû ñi. Ñeâm ñoù khi bò con daõ can laøm haïi, con boø naøy suy nghó: “neáu coù thaày ta beân caïnh thì ta ñaõ khoâng bò khoå naøy”, nghó roài ñoái vôùi toân giaû Xaù-lôïi-phaát heä taâm toân troïng, do nhaân duyeân naøy sau khi qua ñôøi lieàn thaùc sanh vaøo nhaø moät Baø-la-moân. Luùc ñoù toân giaû Xaù-lôïi-phaát suy nghó: “ta neân taïm ñeán thaêm con boø giaø kia”, nghó roài lieàn taùc yù quaùn bieát noù ñaõ qua ñôøi vaø thaùc sanh vaøo nhaø moät Baø-la-moân. Toân giaû vì muoán hoùa duyeân neân thöôøng lui tôùi nhaø Baø-la-moân naøy, khieán caû hai vôï choàng ñeàu thoï Tam quy nguõ giôùi… gioáng nhö tröôøng hôïp cuûa Bí-soâ Thieän hoøa ôû treân. Thôøi gian sau ñuû ngaøy thaùng, vôï Baø-la-moân haï sanh moät trai coù khuoân maët nhö boø…, do ñöùa beù coù khuoân maët nhö boø neân ñöôïc ñaët teân laø Ngöu chuû… gioáng nhö tröôøng hôïp cuûa Bí-soâ Thieän hoøa ôû treân, cho ñeán caâu ñöôïc chöùng A-la-haùn. Do nghieäp löïc ñôøi tröôùc neân trong coå cuûa toân giaû Ngöu chuû coù hai cuoáng hoïng, moät oùi thöùc aên ra vaø moät nuoát vaøo nhai laïi. Khi Phaät chöa cheá giôùi aên phi thôøi thì toân giaû naøy ôû choã khuaát oùi ra roài nhai laïi, sau khi Phaät cheá giôùi thì oùi thöùc aên ra ngoaøi luoân; do khoâng aên ñöôïc thöùc aên neân thaân theå tieàu tuïy. Phaät tuy bieát nhöng vaãn hoûi toân giaû A-nan: “vì sao Bí-soâ Ngöu chuû laïi oám gaày tieàu tuïy nhö theá?”, A-nan ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät noùi: “neáu do tuùc nghieäp coù hai cuoáng hoïng thì khi oùi thöùc aên ra neân suùc mieäng ba laàn roài haõy nhai laïi thì khoâng phaïm”. Sau ñoù laïi coù Bí-soâ sau khi aên no xong laïi ôi thöùc aên, khoâng bieát mình coù phaïm giôùi aên phi thôøi khoâng, Phaät

noùi neân suùc mieäng saïch thì khoâng phaïm. Sau khi Ngöu chuû xuaát gia thaønh Bí-soâ, nhieàu theá tuïc cheâ bai noùi raèng: “Sa moân Thích töû sao laïi cho ngöôøi coù hình daùng nhö Ngöu chuû xuaát gia”, caùc Bí-soâ nghe bieát vieäc naøy lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: “Thaùnh ñeä töû cuûa ta ñöùc ñoä nhö nuùi Dieäu cao laïi bò ngöôøi ñôøi cô hieàm, do nhaân duyeân naøy Bí-soâ Ngöu chuû khoâng neân ôû trong thaønh nôi choã ñoâng ngöôøi, neân ôû ngoaøi bieân phöông”, Bí-soâ Ngöu chuû vaâng lôøi Phaät daïy rôøi khoûi röøng Theä ña, ra ngoaøi bieân phöông ôû an trong cung Theá lò sa. Phaät baûo caùc Bí-soâ: “trong caùc ñeä töû soáng nôi bieân phöông thì Ngöu chuû laø toái thaéng”, luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu coù nghi thænh hoûi Phaät: “Bí-soâ Ngöu chuû ñaõ taïo nghieäp gì, do nghieäp löïc aáy tuy ñöôïc sanh laøm ngöôøi nhöng laïi coù khuoân maët nhö boø vaø ñöôïc xuaát gia trong Phaät phaùp, chöùng quaû A-la-haùn?”, Phaät noùi: “nghieäp ñaõ taïo theo thôøi gian taêng tröôûng thuaàn thuïc, trôû laïi töï thoï quaû baùo… Caùc thaày laéng nghe:

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 5 599

Quaù khöù Hieàn kieáp, luùc con ngöôøi thoï hai vaïn tuoåi coù Phaät Ca- dieáp ba ra ñôøi ñaày ñuû möôøi hieäu, Ngöu chuû xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa Phaät naøy, Thaân giaùo sö cuûa Ngöu chuû laø baäc thöôïng thuû trong chuùng ñaõ chöùng quaû A-la-haùn, tuoåi giaø söùc yeáu khoâng theå aên mau. Ngöu chuû thöôøng ñôïi thaày aên xong thu baùt, röûa saïch roài môùi ñeán choã caùc Bí-soâ taäp tuïng; do thaày aên chaäm neân thöôøng ñeán treã, moät hoâm noåi saân noùi raèng: “vì sao laïi aên chaäm nhö boø giaø vaäy”, vò thaày nghe roài suy nghó: “noù ñang saân, khoâng neân noùi vôùi noù, ñôïi noù heát saân seõ noùi cho noù bieát”. Sau khi ñeä töû heát saân, vò thaày hoûi: “hoài naõy con noùi lôøi gì?”, ñaùp: “con noùi thaày aên chaäm nhö boø giaø”, thaày noùi: “con coù bieát ta laø ai khoâng?”, ñaùp: “con bieát thaày laø ngöôøi xuaát gia trong Phaät phaùp naøy, laø baäc thöôïng thuû trong chuùng”, vò thaày noùi: “quaû laø nhö vaäy, nhöng ñoái vôùi vieäc neân laøm cuûa ngöôøi xuaát gia thì ta ñaõ laøm xong, coøn con thì vaãn coøn bò troùi buoäc. Con ñaõ noùi lôøi thoâ aùc, phaûi mau chí thaønh saùm hoái môùi tröø ñöôïc nghieäp aùc naøy”, ñeä töû nghe roài lieàn chí thaønh saùm hoái. Phaät baûo caùc Bí-soâ: “do quaù khöù Ngöu chuû noùi lôøi thoâ aùc vôùi vò A-la-haùn neân trong naêm trôøi ñôøi thöôøng thoï thaân boø, ñôøi naøy do nghieäp dö taøn neân tuy thoï thaân ngöôøi vaãn coøn mang khuoân maët cuûa boø; laïi nhôø trong quaù khöù sieâng naêng taäp tuïng neân ñôøi naøy ñöôïc xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa ta, ñoaïn tröø phieàn naõo chöùng quaû A-la-haùn”, caùc Bí-soâ laïi coù nghi thænh hoûi Phaät: “Bí-soâ Ngöu chuû ñaõ taïo nghieäp gì maø laïi ôû bieân phöông vaø ñöôïc Phaät khen laø toái thaéng?”, Phaät noùi: “ñoù laø do löïc cuûa phaùt nguyeän, caùc thaày laéng nghe: Vaøo thôøi Phaät Ca-dieáp ba, Ngöu chuû xuaát gia tuy troïn ñôøi tu taäp nhöng khoâng ñöôïc chöùng quaû, thaày cuûa Ngöu chuû truù ôû bieân phöông thoï duïng y thöïc ñöôïc khen laø toái thaéng, vì theá khi laâm chung Ngöu chuû phaùt nguyeän raèng: “nguyeän ñem coâng ñöùc tu taäp naøy, ôû ñôøi vò lai luùc con ngöôøi thoï traêm tuoåi, coù Phaät Thích ca maâu ni ra ñôøi ñaày ñuû möôøi hieäu, con seõ ñöôïc xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa vò Phaät

aáy, ñoaïn tröø phieàn naõo chöùng quaû A-la-haùn vaø ñöôïc gioáng nhö thaày cuûa con, truù ôû bieân phöông thoï duïng y thöïc ñöôïc khen laø toái thaéng". Phaät baûo caùc Bí-soâ: "do nguyeän löïc thuoû xöa neân nay ñöôïc thoï quaû baùo naøy. Naøy caùc Bí-soâ, heã taïo nghieäp thuaàn ñen... cho ñeán caâu chæ neân taïo nghieäp traéng". Duyeân xöù nhö treân, luùc ñoù Luïc chuùng Bí-soâ chæ troû ñoøi thöùc aên: "haõy ñöa cho chuùng toâi vaät naøy, ñöa cho chuùng toâi vaät kia...", khieán ngöôøi doïn ñöa thöùc aên maát thöù lôùp ñöa ñeán ai, baïch Phaät, Phaät noùi: "Bí- soâ khoâng ñöôïc chæ troû ñoøi thöùc aên, ai laøm traùi thì phaïm toäi Vieät phaùp;

neáu khoâng coù löûa, ñoøi thöùc aên chín thì khoâng phaïm". Duyeân xöù nhö treân, luùc ñoù cuï thoï OÂ ba-nan-ñaø ñeán nhaø thôï laøm ñoàng hoûi: "hieàn thuû, coù theå laøm baùt baèng ñoàng ñöôïc khoâng?", ñaùp: "ñaây laø ngheà cuûa con, coù gì khoâng laøm ñöôïc. Thaùnh giaû muoán laøm baùt lôùn hay baùt nhoû?", ñaùp laø laøm lôùn côû ---- laïi hoûi: "Thaùnh giaû laøm baùt lôùn nhö theá ñeå laøm gì?", ñaùp: "ngöôøi ngu si naøy, chaúng leõ oâng laøm khoâng, khoâng laáy tieàn hay sao maø hoûi", ngöôøi thôï laøm ñoàng suy nghó: "laøm lôùn theo yù cuûa khaùch ñoái vôùi ta coù haïi gì", nghó roài lieàn laøm baùt lôùn. Laøm xong, OÂ ba- nan-ñaø laïi baûo laøm theâm moät baùt nöõa ñaët loït vaøo trong baùt naøy, thöù lôùp nhö theá ñeán caùi baùt thöù baûy. Sau khi laøm xong lieàn baûo ñeä töû ñaùnh boùng roài duøng chæ nguõ saéc ñan löôùi ñeå ñöïng caû baûy caùi baùt ñoù vaø baûo Caàu tòch ñoäi treân ñaàu maø ñi ñeán choã thoï thænh. Sau khi Luïc chuùng Bí-soâ vaøo nhaø thí chuû, ngoài vaøo choã ngoài roài lieàn môû laáy baûy caùi baùt ra ñeå ôû tröôùc maët; caùc cö só thaáy roài lieàn noùi: "chaúng leõ caùc thaày môû cöûa haøng baùn ñoà ñoàng hay sao?", ñaùp: "caùc ngöôøi khoâng bieát gì caû, baûy caùi baùt naøy : baùt thöù nhaát ñöïng côm ; baùt thöù hai ñöïng buùn, mieán hay mì ; baùt thöù ba ñöïng baùnh, baùt thöù tö ñöïng thöùc aên ngon, baùt thöù naêm ñöïng canh rau, baùt thöù saùu ñöïng söõa hay laïc, baùt thöù baûy ñöïng gia vò", cö só noùi: "neáu vaäy caàn theâm moät vaät ñöïng nöõa ñeå ñöïng thöùc aên uoáng nhieàu hôn", Luïc chuùng Bí-soâ nghe roài lieàn im laëng. Caùc Bí-soâ nghe bieát vieäc naøy lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: "do Bí-soâ chöùa baùt ñoàng neân coù loãi naøy, töø nay Bí-soâ khoâng ñöôïc chöùa baùt ñoàng. Ai laøm traùi thì phaïm toäi Vieät phaùp, nhöng caát chöùa muoãng ñoàng, maâm ñoàng ñöïng muoái, chung nöôùc baèng ñoàng thì khoâng phaïm; hoaëc duøng vaät cuûa ngöôøi khaùc thì khoâng phaïm".

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.